

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Basisschool De Akkerwinde

Plaats : Hooge Mierde
BRIN nummer : 03WM|C1
Onderzoeksnummer : 151198
Datum onderzoek : 28 mei 2013
Datum vaststelling : 11 september 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 28 mei 2013 heeft de inspectie basisschool De Akkerwinde bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie en de intern begeleider zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool De Akkerwinde naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool De Akkerwinde de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren op orde is. De kwaliteit van de analyse (zorg en begeleiding) en het evalueren van de opbrengsten en het onderwijsleerproces (kwaliteitszorg) zijn de verbeterpunten voor de onderwijskwaliteit.

Opbrengsten

De eindopbrengsten zijn van een voldoende niveau. Dit oordeel is gebaseerd op de resultaten van de Eindtoets van de afgelopen drie jaar. In 2011 liggen de eindopbrengsten significant boven de bovengrens. In 2012 lagen de eindopbrengsten op ruim voldoende niveau. In 2013 zijn de eindopbrengsten weliswaar voldoende, maar ze liggen iets boven de ondergrens die de inspectie hanteert voor scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie.

De opbrengsten tijdens de schoolperiode zijn eveneens voldoende. De inspectie kijkt voor de beoordeling daarvan naar vijf toetsmomenten (technisch lezen in groep 3 en 4, rekenen en wiskunde in groep 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6). Alleen de resultaten bij technisch lezen in groep 3 en 4 voldoen niet aan de norm.

Indicator 1.4 is niet bij de beoordeling betrokken. De school heeft namelijk in groep 8 geen leerling waarvoor een ontwikkelingsperspectief is vereist.

De school heeft nog geen opbrengsten voor de sociale competenties kunnen leveren. Het huidige onderzoek naar de sociale competenties is pas dit schooljaar gestart. De inspectie heeft de opbrengsten van de sociale competenties dan ook niet kunnen beoordelen.

Zorg en begeleiding

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van de meeste indicatoren als voldoende en de kwaliteit van het analyseren van de verzamelde gegevens als onvoldoende. Het systeem van zorg op basisschool De Akkerwinde bestaat uit toetsen van het leerlingvolgsysteem voor de basisvakken, de gehanteerde methoden en ook voor de sociale competenties. Daarnaast maakt de onderbouw gebruik van een gestandaardiseerd observatie-instrument om de brede ontwikkeling van kleuters te signaleren.

De school treft maatregelen om vroegtijdig te signaleren welke leerlingen zorg nodig hebben. Dit doet ze door de warme overdracht van de voorschool (bij de nieuwe kleuters) en het snel bepalen van de ondersteuningsbehoeften van tussentijdse instromers. Daarnaast volgt de school de voortgang van de ontwikkeling van leerlingen de groei van de niveauwaardes die leerlingen behalen tijdens hun schoolloopbaan. De inspectie vindt wel dat het werken met dat groeirendement nog doorontwikkeld kan worden. Deze groei (dalend, stijgend of stilstand) zou in het huidige didactisch groepsoverzicht een meer nadrukkelijke plek kunnen krijgen dan tot nog toe tot uitdrukking komt.

De analyse vormt een verbeterpunt. De kern van het probleem is het ontbreken van een helder antwoord op de vraag waardoor de leerachterstand of stagnatie van de zorgleerlingen wordt bepaald. De antwoorden zijn niet in alle bestudeerde zorgdocumenten voldoende verfijnd aangetroffen. Het bepalen van de aard van het probleem (bijvoorbeeld geen rekeninzicht) is met alleen het analyseren van de uitkomsten van de afgenomen toetsen niet afdoende. De school heeft nadere diagnostiek nodig. Ze is zich hier van bewust en streeft er naar dat op termijn alle leraren zich op dit onderdeel bekwamen. Ook de interne begeleiding heeft zich inmiddels geprofessionaliseerd in de rekendiagnostiek. Een mogelijk volgende stap vormt het gaan toepassen van de kennis van de rekendiagnose in de praktijk.

Leraren werken met het ABC-organisatiemodel. In het groepsplan zijn de meeste zorgleerlingen (op D/E-niveau) in een aparte groep ingedeeld. Ook de specifieke aandacht voor een leerling met extra zorg (individuele leerlijn) is in het groepsplan geborgd. Hiervoor verwijst de school bijvoorbeeld naar een specifieke handelingsplanning dat een onderdeel vormt van het ontwikkelingsperspectief. De inspectie heeft in de praktijk kunnen waarnemen dat de zorg ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Wat beter kan is de geplande zorg te koppelen aan het dagprogramma. Ook het instructiegedrag van de leraar kan bij de uitvoering van het groepsplan een meer prominente rol krijgen. Leraren gaan in de groepsbesprekingen na of de geplande hulp tot voldoende resultaten leidt. Ook evalueren ze na elke toetsblok van de methodengebonden toets. Een aandachtspunt is om de conclusies uit een (tussentijdse) evaluatie vast te leggen, bijvoorbeeld in een logboekschrijft. Effecten uit de vorige evaluatie vormen zo een belangrijke bron voor het bijstellen van het instructiegedrag van de leraar.

Kwaliteitszorg

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van de meeste indicatoren als voldoende. Het evalueren van de opbrengsten en het onderwijsleerproces is nog onvoldoende tot ontwikkeling gekomen.

De school heeft voldoende inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie. Dit blijkt onder andere uit de toelichting van de school op de groepsoverzichten en uit een overzicht van leerlingen met specifieke problematieken. Verder blijkt, volgens de school, dat de woordenschat van de regio waarin de school zich bevindt, achterblijft ten opzichte van het landelijk beeld en dit gegeven heeft geleid tot de aanschaf van een nieuwe taalmethode met een leerlijn voor woordenschat. Wel kan de school nog meer expliciet, bijvoorbeeld in het schoolplan, aangeven welke onderwijskundige beleidskeuzes ze (nog meer) maakt op basis van haar inzicht.

Het evalueren van de resultaten vormt een verbeterpunt. De school beschikt namelijk nog niet over een analyse van haar opbrengsten (zowel tussentijds als eind). De schoolleiding bespreekt de behaalde resultaten wel met het team en onderneemt daaropvolgend ook actie. Ze legt echter haar bevindingen (verklaringen, conclusies) niet vast ten behoeve van het kwaliteitsbeleid. Het accent van de evaluatie ligt tot nog toe vooral op leerling- en groepsniveau ten behoeve van de zorg en begeleiding en nog te weinig op schoolniveau. Toch heeft de inspectie al een mooi voorbeeld gezien waarin de school zich verder kan ontwikkelen. Omdat de technisch leesresultaten tegenvallen, heeft de intern begeleiding een leesplan opgesteld met verbeteracties om de leesresultaten, op schoolniveau, te verbeteren. Zo breidt de school haar leestijd en leesaanbod uit. Ze constateert dat er al in een paar maanden tijd, een groei te zien is in de leesresultaten.

Het systematisch evalueren van de kwaliteit van het onderwijsleerproces (aanbod, onderwijstijd, pedagogisch en didactisch handelen, schoolklimaat, zorg en begeleiding) is eveneens een verbeterpunt. De school dient haar bevindingen op de genoemde domeinen aan te tonen. Tot nu toe heeft de school geen conclusies getrokken op basis van een, in vier jaren, geplande en cyclische systematiek voor schoolzelfevaluatie. Een vierjarige cyclus ontbreekt eveneens in de huidige systematiek. Hierover is al wel een bestuursbesluit genomen om op termijn en binnen alle scholen van dit schoolbestuur, een integraal kwaliteitszorgsysteem met kwaliteitscriteria, te gaan invoeren. Op dit moment bespreekt de school jaarlijks wat zij gerealiseerd hebben in het afgelopen schooljaar. Bevindingen uit deze reflectie kan de school echter niet aantonen.

De school heeft een meerjarenplan opgesteld. De schoolleiding licht aan de hand van verbeteracties toe wat de stand van zaken is. Een belangrijk verbeteronderwerp is bijvoorbeeld het verder inrichten van de 1-zorgroute. Ook vindt de school het van belang de resultaten van het voortgezet technisch lezen te verhogen. Wat eveneens kan is om de verbeteracties concreet (in leerkrachten en leerlinggedrag) inhoudelijk uit te werken. Op deze wijze stelt het de school in staat om de beoogde veranderingen gericht te kunnen evalueren op de beoogde effecten. Het is al mooi dat de planning uitgaat van drie niveaus: school, leraar en leerling.

Het borgen is weliswaar voldoende beoordeelt, door de aanwezigheid van afspraken en lesbezoeken, maar de inspectie wijst op dit punt op het gebruik van gestandaardiseerde kijkwijzers. Het is immers in het belang van het behoud van de gerealiseerde kwaliteit en de beoogde competenties van leraren dat de school observeert aan de hand van eenduidige kwaliteitscriteria. De bevindingen uit de lesbezoeken kan de school vervolgens benutten voor het kwaliteitsbeleid op schoolniveau, naast het nut voor het personeelsbeleid.

De school informeert ouders via de schoolgids welke Cito-eindscores ze behaald heeft en zet deze scores af tegen het landelijk gemiddelde. Hiernaast geeft de school aan hoeveel rugzakleerlingen en hoeveel leerlingen verwezen zijn naar het speciaal basisonderwijs. In een afzonderlijk jaarverslag beschrijft de school welke verbeteracties zijn gerealiseerd.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de onderwijskwaliteit op basisschool De Akkerwinde op een aantal van de onderzochte onderdelen verbeterd kan worden. De inspectie handhaaft het reeds toegekende basisarrangement. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	